Projekto
lyginamasis variantas

Nacionalinio oro taršos
mažinimo plano
2 priedas

NACIONALINIO ORO TARŠOS MAŽINIMO PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Uždaviniai	Priemonės Nr.	Priemonės	Trumpas priemonės aprašymas	Priemonės tipas	Tikslas	Pagrindinis paveiktas sektorius	Atsakingi subjektai		Laikotarpis		Asignavimų poreikis*, tūkst. eurų
							Tipas	Pavadinimas	Pradžia	Pabaiga	
1.1. Sumažinti taršą sieros dioksidu (toliau – SO_2), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui **energetikos (naftos perdirbimo) ir** pramonės, ~~viešosios elektros energijos ir šilumos gamybos~~ sektoriuose	P1	SO_2 sumažinimui skirtų gamybos modernizavimo priemonių įgyvendinimas naftos perdirbimo pramonėje	**Geriausius prieinamus gamybos būdus (GPGB) atitinkančios SO_2 išmetimų mažinimo technologijos įdiegimas ir taikymas** ~~Finansinės paskatos (dalies įgyvendinimo išlaidų kompensavimas) naftos perdirbimo įmonėms gamybos modernizavimo, susijusio su išmetamo SO2 kiekio mažinimu, priemonių įgyvendinimui~~	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas** ~~Ekonominė~~	Taršos mažinimo technologijų diegimas	Pramonės procesai	**Ūkio subjekto lygiu** ~~Valstybės lygiu~~	Ūkio subjektai ~~Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija~~	**2028** ~~2021~~	**2028** ~~2029~~	- ~~20.000~~
	P2	Išankstinis eksploatuojamų vidutinių (1-50 MW) kurą deginančių įrenginių modernizavimas ar keitimas	Finansinės paskatos (dalies įgyvendinimo išlaidų kompensavimas) eksploatuojamų vidutinių kietąjį kurą deginančių įrenginių modernizavimui dėl išmetimų į aplinkos orą sumažinimo iki 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/2193 dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo ~~(OL 2015 L 313, p. 1)~~, nurodytų ribinių verčių anksčiau, nei pagal šią direktyvą privaloma, ar keitimui (t. y. 1–5 MW įrenginiams – ribinių verčių atitikčiai nuo 2024-01-01; 5–50 MW įrenginiams – ribinių verčių atitikčiai nuo 2022-01-01)	Ekonominė	Taršos mažinimo technologijų diegimas, Prietaisų energijos vartojimo efektyvumo didinimas	Pramonės procesai, Energijos vartojimas	Valstybės lygiu	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, **Lietuvos Respublikos** aplinkos ministerija	2020	~~2024~~ **2021**	20.000
	P3	Integruoto išmetamųjų teršalų valymo metodo taikymas naftos perdirbimo pramonėje	Naftos perdirbimo produktų gamybos įrenginių optimizavimas, keičiant katilo degiklį ir didinant dujinio kuro deginimą šiluminės elektrinės katiluose	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Taršos mažinimo technologijų diegimas	Pramonės procesai, Energijos vartojimas	Ūkio subjekto lygiu	Ūkio subjektai	2019	~~2030~~ **2020**	-
	~~P4~~	~~SO_2 išmetimų mažinimo naftos perdirbimo pramonėje technologijos diegimas~~	~~Geriausius prieinamus gamybos būdus atitinkančios SO_2 išmetimų iš elementinės sieros gamybos įrenginių mažinimo technologijos įdiegimas ir taikymas~~	~~Taršos ir taršos šaltinių mažinimas~~	~~Taršos mažinimo technologijų diegimas~~	~~Pramonės procesai~~	~~Ūkio subjekto lygiu~~	~~Ūkio subjektai~~	~~2027~~	~~2030~~	-
	P4	**Naujų ar pakeistų ES teisės aktų (įskaitant geriausius prieinamus gamybos būdus (GPGB)),**	**Išmetamųjų teršalų griežtesnių ribinių verčių taikymas:** **- kurą deginantiems įrenginiams nuo 2025 sausio 1 d. ir nuo 2030 m. sausio 1 d. pagal 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/2193 dėl tam tikrų**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Taršos mažinimo technologijų diegimas, Prietaisų energijos**	**Pramonės procesai, Energijos vartojimas**	**Valstybės lygiu**	**Aplinkos ministerija**	**2022**	**2029**	**-**

		reglamentuojančių išmetamųjų teršalų ribines vertes, įgyvendinimas	**teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo; - kurą deginantiems įrenginiams, kuriems suteiktos išimtys, taikymas nuo 2020 m. liepos 1 d., 2023 m. sausio 1 d. ir nuo 2024 m. sausio 1 d. pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės); - naujiems kietojo kuro katilams nuo 2020 m. sausio 1 d. pagal 2015 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamentą (ES) 2015/1189 kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi kietojo kuro katilų ekologinio projektavimo reikalavimai; - naujiems kietojo kuro šildytuvams nuo 2022 m. sausio 1 d. pagal 2015 m. balandžio 24 d. Komisijos reglamentą (ES) 2015/1185 kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi kietojo kuro vietinių patalpų šildytuvų ekologinio projektavimo reikalavimai; - įrenginiams, kuriems taikomos naujose GPGB išvados.**		**vartojimo efektyvumo didinimas**					
	P5	**Mažų kurą deginančių įrenginių išmetamųjų teršalų ribinių verčių suderinimas su ekologinio projektavimo reikalavimais**	**Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. D1-244, pakeitimas, siekiant suderinti mažiems kurą deginantiems įrenginiams (nuo 0,12 MW iki 1 MW) taikomas išmetamųjų teršalų ribines vertes su nustatytomis Reglamente (ES) 2015/1189.**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Taršos mažinimo technologijų diegimas, Prietaisų energijos vartojimo efektyvumo didinimas**	**Pramonės procesai, Energijos vartojimas**	**Valstybės lygiu**	**Aplinkos ministerija**	**2023**	**2023**	**-**
	P6	**Kietąjį kurą deginančių įrenginių ir kietojo kuro kokybės rinkos priežiūros stiprinimas**	**Reguliarių planinių patikrinimų organizavimas, siekiant užtikrinti į rinką tiekiamų kietojo kuro katilų ir šildytuvų atitiktį ekologinio projektavimo reikalavimams, nustatytiems Reglamente (ES) 2015/1189, Reglamente (ES) 2015/1185 ir Lietuvos Respublikoje parduodamo kietojo biokuro kokybės reikalavimų atitiktį energetikos ministro įsakymu patvirtintiems Kietojo biokuro kokybės reikalavimams.**	**Reguliavimo**	**Taršos mažinimo technologijų diegimas, Prietaisų energijos vartojimo efektyvumo didinimas**	**Pramonės procesai, Energijos vartojimas, Namų ūkis**	**Valstybės lygiu**	**Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Aplinkos ministerija**	**2023**	**2029**	**-**
	~~P5~~ **P7**	Daugiabučių **pastatų atnaujinimas (modernizavimas /** renovacija[1][2]	Kasmet renovuoti (modernizuoti) 500 daugiabučių.	Šaltiniais grindžiamas taršos valdymas	Pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimas	Energijos vartojimas, Namų ūkis	Valstybės lygiu	Aplinkos ministerija	2019	**2029** ~~2030~~	**-**
	P8	**Individualių namų renovacija [2]**	**Kasmet atnaujinti po 1000 individualių namų ir sutaupyti po 13,5 GWh energijos.**	**Šaltiniais grindžiamas taršos valdymas**	**Pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimas**	**Energijos vartojimas, Namų ūkis**	**Valstybės lygiu**	**Aplinkos ministerija Energetikos ministerija**	**2022**	**2029**	**–**

	P9	**Viešųjų centrinės valdžios pastatų atnaujinimas (modernizavimas)(2)**	**Atnaujinti centrinės valdžios viešuosius pastatus. Iki 2030 m. atnaujinti apie 510 000 m^2 viešųjų pastatų ploto.**	**Šaltiniais grindžiamas taršos valdymas**	**Pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimas**	**Energijos vartojimas**	**Valstybės lygiu**	**Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija**	**2022**	**2029**	**-**
	P10	**Viešųjų savivaldybių pastatų atnaujinimas (modernizavimas)(2)**	**Atnaujinti savivaldybių viešuosius pastatus. Iki 2030 m. atnaujinti apie 450 000 m^2 savivaldybių viešųjų pastatų ploto.**	**Šaltiniais grindžiamas taršos valdymas**	**Pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimas**	**Energijos vartojimas**	**Valstybės lygiu**	**Aplinkos ministerija**	**2022**	**2029**	**-**
1.2. Sumažinti taršą azoto oksidais (toliau – NO_x), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui transporto sektoriuje	**P11** ~~P6~~	Ekologinio vairavimo įgūdžių formavimas ir skatinimas(1) ~~(2)~~ (3)	Ekonomiško ir ekologiško transporto priemonės vairavimo teorinių žinių ir praktinių įgūdžių ir gebėjimų formavimas ir skatinimas.	Švietimas	Sąmoningesnis vartotojų elgesys	Transportas	Valstybės lygiu	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija, **Valstybės įmonė** Lietuvos automobilių kelių direkcija ~~prie Susisiekimo ministerijos~~	2019	**2029** ~~2030~~	-
	P12 ~~P7~~	Finansinės paskatos rinktis mažiau taršias judumo priemones(2)	Finansinės paskatos (fiksuoto dydžio vienkartinė kompensacija) ~~fiziniams~~ asmenims, atidavusiems nustatytą laiką Lietuvoje eksploatuotą ~~taršų~~ lengvąjį automobilį kaip eksploatuoti netinkamą transporto priemonę, skirtos atsiskaityti už viešojo transporto paslaugas elektroninių bilietų sistemose**,** ~~arba~~ įsigyti mažos taršos kriterijus atitinkantį lengvąjį automobilį.	Ekonominė	Paklausos valdymas/ mažinimas, Perėjimas prie viešojo transporto arba mažiau taršių transporto priemonių	Transportas	Valstybės lygiu	Aplinkos ministerija, **Susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija**	2019	**2029** ~~2022~~	**100 000** ~~30.000~~
	P13	**Elektromobilių naudojimo skatinimas(2)**	**Grynųjų elektromobilių įsigijimo skatinimas finansinėmis priemonėmis. Siekiama, kad: - 2025 m. 10 proc. M1 klasės metinių pirkimo sandorių (registruotų ir perregistruotų lengvųjų automobilių) sudarytų elektromobiliai, o N1 klasės elektromobilių – ne mažiau kaip 30 proc. metinių pirkimų sandorių; - 2030 m. M1 klasės elektromobiliai sudarytų 50 proc., N1 – 100 proc. metinių pirkimų sandorių.**	**Ekonominė**	**Paklausos valdymas/ mažinimas, Perėjimas prie mažiau taršių transporto priemonių**	**Transportas**	**Valstybės lygiu**	**Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Finansų ministerija, Energetikos ministerija, Savivaldybės**	**2020**	**2029**	**79 000**
	~~P8~~ **P14**	Miesto susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas	Finansinės paskatos savivaldybėms elektra, gamtinėmis dujomis ir (arba) vandeniliu varomų miesto susisiekimo viešojo transporto priemonių įsigijimui	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Transporto priemonių alternatyvieji degalai, Perėjimas prie viešojo transporto	Transportas	Valstybės lygiu Vietos lygiu	Susisiekimo ministerija, Savivaldybės	2021	~~2029~~ **2021**	30.000
	~~P9~~ **P15**	Priemiestinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas	Finansinės paskatos savivaldybėms elektra, gamtinėmis dujomis ir (arba) vandeniliu varomų priemiestinio susisiekimo viešojo transporto priemonių įsigijimui	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Transporto priemonių alternatyvieji degalai, Perėjimas prie viešojo transporto	Transportas	Valstybės lygiu Vietos lygiu	Susisiekimo ministerija, Savivaldybės	2021	~~2029~~ **2021**	30.000

	P16	**Netaršių sunkiųjų transporto priemonių įsigijimo skatinimas(2)**	**Paskatinti įsigyti netaršias transporto priemones, varomas elektra, vandeniliu arba biodujomis, pagamintomis iš 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (RED II) reikalavimus atitinkančių žaliavų: - 500 vnt. mikroautobusų ir autobusų (M2 ir M3); - 500 vnt. sunkiasvorių (N2 ir N3) transporto priemonių.**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Transporto priemonių alternatyvieji degalai, Perėjimas prie viešojo transporto**	**Transportas**	**Valstybės lygiu Vietos lygiu**	**Susisiekimo ministerija, Savivaldybės**	**2022**	**2029**	**20 600**
	P17	**Visuomeninio transporto prieinamumo ir naudojimosi juo didinimas(2)**	**Visuomeninio transporto maršrutų tikslinimas/naujų įvedimas pagal besikeičiančius visuomenės poreikius. Nemokamo visuomeninio transporto pakopinis įvedimas (bilietų kompensavimas) (nemokamas viešasis transportas pradinukams, vėliau mokyklinukams, vėliau – studentams ir senjorams). Prioritetiniai šviesoforai viešajam transportui. Viešojo transporto stotelių modernizavimas, apšvietimas, informacinės švieslentės.**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Perėjimas prie viešojo transporto**	**Transportas**	**Valstybės lygiu Vietos lygiu**	**Savivaldybės, Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija**	**2023**	**2029**	**-**
	P18	**Transporto parko atnaujinimas, taikant žaliuosius pirkimus ir užtikrinant būtinuosius viešojo pirkimo tikslus transporto srityje(2)**	**Netaršių lengvųjų transporto priemonių kiekis atliekant „žaliuosius viešuosius pirkimus“ palyginti su bendru atliekamo viešojo pirkimo parko kiekiu turi sudaryti ne mažiau kaip: - M1, M2 ir N1 kategorijos iki 2025 m. - 60 proc., 2026–2030 m. - 100 proc.; - N2 ir N3 kategorijos iki 2025 m. - 8 proc., 2026–2030 m. - 16 proc.; - M3 kategorijos iki 2025 m. - 80 proc., 2026–2030 m. - 100 proc. Pusė M3 autobusams nustatyto tikslo turi būti nulinės emisijos transporto priemonės.**	**Reguliavimo**	**Perėjimas prie mažiau taršių transporto priemonių**	**Transportas**	**Valstybės lygiu**	**Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija, Viešųjų pirkimų tarnyba, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Savivaldybės**	**2021**	**2029**	**-**
	P19	**Privačios elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtra(2)**	**Privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įsigijimo/įrengimo finansinis skatinimas, siekiant, kad iki 2030 m. būtų įrengta 54 tūkst. privačių elektromobilių įkrovimo prieigų.**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Geresnė transporto infrastruktūra, Transporto priemonių alternatyvieji degalai**	**Transportas**	**Valstybės lygiu**	**Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija**	**2022**	**2029**	**46 000**
	P20	**Viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtra(2)**	**Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų įsigijimo/įrengimo finansinis skatinimas, siekiant, kad iki 2030 m. būtų įrengta 6 tūkst. viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų.**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Geresnė transporto infrastruktūra, Transporto priemonių alternatyvieji degalai**	**Transportas**	**Valstybės lygiu**	**Susisiekimo ministerija, Energetikos ministerija, Savivaldybės, Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija**	**2022**	**2029**	**74 000**
	P21	**Viešojo transporto įkrovimo/papildymo infrastruktūros sukūrimas**	**Finansinės paskatos savivaldybėms alternatyviaisiais degalais ir (arba) atsinaujinančiais energijos ištekliais varomų viešojo susisiekimo transporto priemonių infrastruktūros diegimui.**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Geresnė transporto infrastruktūra, Transporto priemonių**	**Transportas**	**Valstybės lygiu**	**Susisiekimo ministerija, Energetikos ministerija, Aplinkos**	**2021**	**2029**	**6 000**

					alternatyvieji degalai			**ministerija, Savivaldybės**			
	P22	**Taršių kelių transporto priemonių įsigijimą ribojantis teisinis reglamentavimas**	**Transporto priemonių registracijos mokesčiu riboti Euro 4 ir žemesnių emisijos klasių transporto priemonių įsigijimą.**	**Reguliavimo**	**Perėjimas prie mažiau taršių transporto priemonių**	**Transportas**	**Valstybės lygiu**	**Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija, Valstybės įmonė Regitra**	**2027**	**2029**	**-**
	P23	**Plati socialinė sklaida, visuomenės informavimas, įpročių formavimas, pilotiniai projektai, mažinantys iškastinio kuro vartojimą transporto sektoriuje**[2]	**Gyventojų elgsenos, jų įpročių keitimas šviečiant ir formuojant nuomonę (mokymai, viešinimas, pristatymai, reklama, skatinimas ir kt. darželiuose, mokyklose, universitetuose, gyventojams, valstybinėms, savivaldybių ir privačioms įmonėms ir organizacijoms ir kt.).**	**Informavimo, švietimo**	**Sąmoningesnis vartotojų elgesys, Paklausos valdymas/ mažinimas**	**Transportas**	**Valstybės lygiu**	**Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, kitos Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos), Švietimo, sporto ir mokslo ministerija, Savivaldybės**	**2021**	**2029**	**10 000**
	P24 ~~P10~~	Geležinkelių elektrifikavimas[1][2]	~~Geležinkelių elektrifikavimas ruože Kaišiadorys–Klaipėda~~ **Iki 2023 m. elektrifikuoti Vilniaus mazgą, Kaišiadorių–Radviliškio ir Radviliškio–Klaipėdos ruožus (~ 420 kilometrų kelio arba padidinti elektrifikuotų geležinkelio linijų nuo 8 iki 21,97 proc.).** **Iki 2026 m nutiesti elektrifikuotą „Rail Baltica“ geležinkelio liniją (trasos ilgis Lietuvoje – 392 km.) , pritaikytą iki 249 km/h greičiui keleiviniam eismui ir 120 km/h greičiui krovininiam eismui.**	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Patobulinta transporto infrastruktūra, Transporto priemonių alternatyvieji degalai	Transportas	Ūkio subjektų lygiu	Susisiekimo ministerija, AB „Lietuvos geležinkeliai“	2022	2026	-
	P25	**Naujų elektrinių traukinių įsigijimas**	**23 naujų elektrinių traukinių įsigijimas.**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Transporto priemonių alternatyvieji degalai**	**Transportas**	**Ūkio subjektų lygiu**	**Susisiekimo ministerija, AB „Lietuvos geležinkeliai“**	**2024**	**2029**	**155 500**
	P26	**Paskatų naudoti kombinuotą krovininį transportą įvedimas**[2]	**Suteikti paskatas intermodalinių vienetų vežėjams vietoj intermodalinių vienetų transportavimo sausumos keliu rinktis kombinuotą transportą.** **Nutiesti „Rail Baltica“ geležinkelio liniją (elektrifikuotą).**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Transporto priemonių alternatyvieji degalai**	**Transportas**	**Ūkio subjektų lygiu**	**Susisiekimo ministerija, Savivaldybės**	**2021**	**2027**	**300 000**

			Sujungti Vilniaus ir Kauno įvairiarūšius terminalus su Rygos (Salaspilio) ir Talino įvairiarūšiais terminalais. Naudoti įvairiarūšius terminalus.								
	P27 ~~P11~~	**Suskystintų** gamtinių dujų degalų infrastruktūros diegimas[(1)]~~(2)~~**(3)**	Gamtinių dujų skirstymo sistemų, skirtų gamtinių dujų degalų papildymo punktams aprūpinti ir viešai prieinamų **suskystintų** gamtinių dujų degalų papildymo punktų įrengimas.	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Geresnė transporto infrastruktūra, Transporto priemonių alternatyvieji degalai	Transportas	Valstybės lygiu	Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Savivaldybės	2019	2025	–
	P28	**Alternatyviųjų degalų (suslėgtų gamtinių dujų ir vandenilio) infrastruktūros sukūrimas / plėtra**	**Alternatyviųjų degalų (suslėgtų gamtinių dujų ir vandenilio) infrastruktūros sukūrimas / plėtra:** **- Viešų suslėgtų gamtinių dujų papildymo punktų plėtra. Iki 2030-12-31 įrengta ne mažiau kaip 30 vnt. viešųjų suslėgtų biodujų (pritaikytų papildyti biometanu) stotelių;** **- Vandenilio papildymo punktų sukūrimas. Iki 2030-12-31 įrengti ne mažiau kaip 4 vnt. viešųjų vandenilio papildymo punktų;** **- Įkrovimo infrastruktūra sunkiajam elektriniam transportui (10 vnt.).**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Geresnė transporto infrastruktūra, Transporto priemonių alternatyvieji degalai**	**Transportas**	**Valstybės lygiu**	**Susisiekimo ministerija, Energetikos ministerija**	**2024**	**2029**	**12 000**
	P29 ~~P12~~	Augalų juostų kūrimas	Augalų sodinimas šalia didžiausių taršos šaltinių miestuose (stacionarių taršos šaltinių, intensyvaus eismo vietų ir pan.), siekiant sumažinti teršalų sklidimą nuo taršos šaltinių.	Pasekmių poveikio mažinimo	Neigiamo poveikio sveikatai mažinimas	Namų ūkis	Vietos lygiu	Savivaldybės	2019	**2029** ~~2030~~	-
	P30	**Darnaus judumo mieste planų įgyvendinimas[(2)]**	**Darnaus judumo mieste planuose (DJMP) numatytų priemonių įgyvendinimas, kuriomis bus skatinamas vaikščiojimas, važiavimas dviračiu, viešuoju transportu, alternatyviųjų degalų naudojimas.**	**Šaltiniais grindžiamas taršos valdymas**	**Paklausos valdymas/ mažinimas**	**Transportas**		**Susisiekimo ministerija, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija, Savivaldybės**	**2018**	**2029**	**1 600 000**
	P31 ~~P13~~	Taršių transporto priemonių **patekimo į nustatytas miestų zonas ribojimas[(2)]** ~~naudojimo miestuose patraukimo mažinimas~~	**Nuo 2023 m., miestai turi pasitvirtinti ir pagal poreikį periodiškai atnaujinti (plėsti) mažos taršos transporto zonas, kuriose bus ribojamas / draudžiamas taršių transporto priemonių eismas.** ~~Finansinės paskatos darnaus judumo priemonių įgyvendinimui Vilniaus m., Kauno m., Klaipėdos m., Šiaulių m., Panevėžio m., Palangos m., Neringos, Druskininkų ir Birštono savivaldybėms, įsidiegusioms dyzelinu varomų transporto priemonių eismo ribojimo sistemas savivaldybės teritorijoje ar jos dalyje~~	Šaltiniais grindžiamas taršos valdymas	Paklausos valdymas/ mažinimas	Transportas	Valstybės lygiu Vietos lygiu	**Savivaldybės, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija,** Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija~~,~~ ~~Savivaldybės~~	**2023** ~~2021~~	2029	**50 000** ~~20.000~~
	P32 ~~P14~~	Transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinės stebėsenos sistemos taikymas	Siekiant mažinti techniškai netvarkingų transporto priemonių naudojimą, išbandyti ir įdiegti kilnojamą transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinės stebėsenos sistemą: ~~a)~~ – vykdyti kilnojamos transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinio matavimo kelyje įrangos praktinį taikymą (edukacinio / informacinio pobūdžio pilotinis projektas) ir priimti sprendimą dėl nuotolinės stebėsenos sistemos taikymo;	Reguliavimo, Tyrimai	Sąmoningesnis vartotojų elgesys, Taršos mažinimo technologijų diegimas transporto priemonėse	Transportas	Vietos lygiu	~~Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija,~~ **Aplinkos ministerija,** Susisiekimo ministerija, **Valstybės įmonė Lietuvos**	**2021** ~~2022~~ **2023**	2023 **2029**	**50** ~~4.000~~ - **4 000**

			~~b)~~ – įdiegti transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinės stebėsenos sistemą **ir (ar) sustiprinti kelių transporto priemonių techninę kontrolę keliuose**.					**Automobilių kelių direkcija, Lietuvos transporto saugos administracija, Savivaldybės**	~~2024~~	~~2030~~	
	P33 ~~P15~~	Pranešimo apie kelyje eksploatuojamas aplinkos orą daugiau teršiančias transporto priemones sistemos sukūrimas	Siekiant mažinti techniškai netvarkingų transporto priemonių naudojimą, sukurti galimybę pranešti apie kelyje pastebėtą vizualiai matomą transporto priemonių dūmingumą: ~~a)~~ – vykdyti edukacinio / informacinio pobūdžio pranešimo apie kelyje eksploatuojamas aplinkos orą daugiau teršiančias transporto priemones sistemos pilotinį projektą ir priimti sprendimą dėl pranešimo sistemos taikymo; ~~b)~~ – įgyvendinti pranešimo apie kelyje eksploatuojamas aplinkos orą daugiau teršiančias transporto priemones sistemą.	Taršos iš taršos šaltinių kontrolė	Sąmonin-gesnis vartotojų elgesys, Taršos mažinimo technologijų diegimas transporto priemonėse	Transporto	Valstybės lygiu Vietos lygiu	~~Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija,~~ **Aplinkos ministerija,** Susisiekimo ministerija, **Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija, Lietuvos transporto saugos administracija, Savivaldybės**	**2022** ~~2021~~ 2024	2023 **2029** ~~2030~~	-
	P34 ~~P16~~	Kelių naudotojo mokesčio pakeitimas	Pakeisti Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymą, nustatant, kad mokesčio dydžiai proporcingi nuvažiuotam atstumui; Kelių naudotojo mokesčio dydžių ir šio mokesčio mokėjimo, administravimo ir priežiūros tvarkos aprašą, suskirstant transporto priemonės ir mokesčio dydį pagal transporto priemonės teršalų išmetimo standartus (EURO emisijos klases).	Fiskalinė	Paklausos valdymas/ mažinimas	Transportas	Valstybės lygiu	Susisiekimo ministerija, **Valstybės įmonė** Lietuvos automobilių kelių direkcija ~~prie Susisiekimo ministerijos~~	2019	**2023** ~~2020~~	-
1.3. Sumažinti taršą nemetaniniais lakiaisiais junginiais (toliau – NMLOJ), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui naftos perdirbimo, naftos produktų saugojimo ir paskirstymo sektoriuje, namų ūkiuose	**P35** ~~P17~~	**NMLOJ išmetimo mažinimo sistemos/metodų tobulinimas** ~~NMLOJ išsiskyrimo vietų aptikimo ir NMLOJ išmetimo mažinimo sistemos tobulinimas~~	**Finansinės paskatos (dalies išlaidų kompensavimas) ūkio subjektams išmetamo NMLOJ kiekio mažinimo priemonių taikymui.** ~~Finansinės paskatos (dalies išlaidų kompensavimas) naftos perdirbimo, naftos produktų saugojimo ir paskirstymo veiklą vykdantiems subjektams NMLOJ išsiskyrimo vietų nustatymo (aptikimo) ir NMLOJ išsiskyrimo mažinimo priemonių taikymui~~	Ekonominė	Geresnė pramonės procesų metu neorganizuotai išmetamų teršalų kontrolė, Taršos mažinimo technologijų diegimas	Pramonės procesai	Valstybės lygiu	Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija	**2019** ~~2021~~	2029	5 000
	~~P18~~	~~NMLOJ nuotėkio aptikimo ir šalinimo metodų taikymas~~	~~Nesandarių naftos perdirbimo pramonės įrangos dalių nustatymas ir šių trūkumų pašalinimas, taikant rizikos vertinimu pagrįstą NMLOJ nuotėkio aptikimo ir remonto programą~~	~~Šaltiniais grindžiamas taršos valdymas~~	~~Geresnė pramonės procesų metu neorgani-zuotai išmetamų teršalų kontrolė, Taršos mažinimo technologijų diegimas~~	~~Pramonės procesai~~	~~Ūkio subjekto lygiu~~	~~Ūkio subjektai~~	~~2019~~	~~2030~~	-
	P36	**NMLOJ sumažinimui skirtų gamybos modernizavimo priemonių**	**Geriausius prieinamus gamybos būdus (GPGB) atitinkančios NMLOJ išmetimų mažinimo technologijos įdiegimas ir taikymas.**	**Taršos ir taršos šaltinių mažinimas**	**Taršos mažinimo technologijų diegimas**	**Pramonės procesai**	**Ūkio subjekto lygiu**	**Ūkio subjektai**	**2028**	**2028**	-

		įgyvendinimas naftos perdirbimo pramonėje									
	P37 ~~P19~~	Visuomenės švietimas apie tirpiklių vartojimą namų ūkiuose	Visuomenės švietimo kampanija (socialinė reklama) siekiant mažinti tirpiklių vartojimą namų ūkiuose.	Informavimo, švietimo	Sąmoningesnis vartotojų elgesys, Paklausos valdymas/ mažinimas	Namų ūkis	Valstybės lygiu	Aplinkos ministerija	2020	**2023** ~~2020~~	20
	P38	**Organinius tirpiklius naudojančių įrenginių taršos apmokestinimas**	**Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimas, susijęs su mokesčio mokėtojų, teršiančių iš stacionariųjų taršos šaltinių, sąrašo papildymu asmenimis, eksploatuojančiais organinius tirpiklius naudojančius įrenginius, kurie pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą privalo būti įregistruoti.**	**Fiskalinė**	**Taršos mažinimo technologijų diegimas**	**Pramonės procesai**	**Valstybės lygiu**	**Aplinkos ministerija**	**2023**	**2023**	**-**
1.4. Sumažinti taršą amoniaku (toliau – NH_3), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui žemės ūkio sektoriuje	~~P20~~ **P39**	Gerosios žemės ūkio praktikos kodekso parengimas (atnaujinimas)	Atnaujinto gerosios žemės ūkio praktikos kodekso (apimančio neorganinių trąšų pakeitimą organinėmis ir derliaus liekanų valdymą) parengimas ir taikymas sudarytų sąlygas mažinti neigiamą žemės ūkio poveikį dirvožemiui, vandens telkinių būklei, aplinkos orui ir klimatui	Švietimo	Žemės ūkio veiklos optimizavimas	Žemės ūkis	Valstybės lygiu	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	2019	2019	20
	P40 ~~P21~~	Neorganinių trąšų naudojimo mažinimo ir gerosios žemės ūkio praktikos kodekso įgyvendinimo skatinimas	Finansinės paskatos neorganinių trąšų naudojimo pakeitimui organinėmis trąšomis, organinių trąšų naudojimo technologijoms atnaujinti **(efektyviai įrangai ir technologijoms, skirtoms mėšlo ir srutų tvarkymui ir įterpimui į dirvožemį, srutų rūgštinimui)**, gerosios žemės ūkio praktikos kodekso priemonėms, susijusioms su oro taršos mažinimu, įgyvendinti.	Ekonominė	Mažataršis trąšų naudojimas, Patobulintas gyvulininkystės valdymas	Žemės ūkis	Valstybės lygiu	Žemės ūkio ministerija	2021	2029	~~5.000~~ **50 000**
	P41 ~~P22~~	Mėšlo ir srutų laikymo ir tvarkymo reikalavimų peržiūra	Pakeisti Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimus, susijusius su mėšlo ir srutų laikymu ir tvarkymu, išskyrus jų laikymą ir tvarkymą mažuose ir labai mažuose ūkiuose.	Šaltiniais grindžiamas taršos valdymas	Patobulinta mėšlo ir srutų valdymo sistema	Žemės ūkis	Valstybės lygiu	Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	2021	**2029** ~~2023~~	-
	P42 ~~P23~~	Ūkinių gyvūnų laikymo vietų projektavimo **ir eksploatavimo** techninių ir technologinių sprendimų peržiūra ir atnaujinimas	Atnaujinti kiaulidžių, galvijų pastatų, avininkystės ūkių, paukštininkystės ūkių, kailinės žvėrininkystės ir triušininkystės ūkių projektavimo taisykles, papildant jas galimais naujais techniniais ir (ar) technologiniais sprendimais teršalų išmetimui į aplinkos orą valdyti. Tokie reikalavimai neturi būti taikomi mažiems ir labai mažiems ūkiams.	Oro taršos iš ūkinės veiklos taršos šaltinių reguliavimas ir mažinimas	Oro taršos mažinimo technologijų diegimas	Žemės ūkis (gyvulininkystės sektorius)	Valstybės lygiu	Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	2020	**2023** ~~2022~~	~~10~~ –
	~~P24~~	~~Ūkinių gyvūnų laikymo vietų eksploatavimo bendrųjų taisyklių nustatymas~~	~~Nustatyti bendruosius privalomus techninius ir (ar) technologinius eksploatavimo reikalavimus kiaulių, galvijų, paukščių ir kitų gyvūnų laikymo pastatams kontroliuojant ir mažinant teršalų išmetimą į aplinkos orą.~~ ~~Tokie reikalavimai neturi būti taikomi mažiems ir labai mažiems ūkiams~~	~~Oro taršos iš ūkinės veiklos taršos šaltinių reguliavimas ir mažinimas~~	~~Oro taršos mažinimo technologijų diegimas~~	~~Žemės ūkis (gyvulininkystės sektorius)~~	~~Valstybės lygiu~~	~~Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija~~	~~2023~~	~~2024~~	~~20~~
	~~P25~~ **P43**	Amonio karbonato trąšų naudojimo teisinis reglamentavimas	Lietuvos Respublikos tręšiamųjų produktų įstatymo[(3)] pagrindu parengti Tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimus, kuriuose būtų įtvirtintas draudimas naudoti amonio karbonato trąšas.	Reguliavimo	Mažataršių trąšų naudojimas	Žemės ūkis	Valstybės lygiu	Žemės ūkio ministerija	2019	2019	-

	P44	**Subalansuotas organinių ir mineralinių trąšų naudojimas**	**Parengti ir patvirtinti tręšimo planų rengimo metodiką, pagal kurią būtų apskaičiuojamas optimalus trąšų kiekis pagal pasėlius. Nustatyti privalomą tręšimo planų parengimą tręšimui mineralinėmis ir organinėmis trąšomis ir kontroliuoti jų įgyvendinimą. Įgyvendinti paskatų priemones, mažinant mineralinių trąšų naudojimą.**	**Reguliavimo**	**Tręšimo normų optimizavimas**	**Žemės ūkis**	**Valstybės lygiu**	**Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija**	**2021**	**2029**	**-**
	P45	**Neorganinių (azoto) trąšų naudojimo reglamentavimas**	**Pakeisti tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimus, nustatant maksimalias tręšimo normas.**	**Reguliavimo**	**Tręšimo normų optimizavimas**	**Žemės ūkis**	**Valstybės lygiu**	**Žemės ūkio ministerija**	**2021**	**2024**	**-**
	P46	**Ekologinio ūkininkavimo plėtra ir skatinimas**	**Finansinės paskatos ekologiniams ir kitiems tvariai ūkininkaujantiems ūkiams, ūkininkaujantiems aplinkai draugiškais metodais ir taikantiems agrarinės aplinkosaugos priemones.**	**Ekonominė**	**Perėjimas prie ekologinio ūkininkavimo**	**Žemės ūkis**	**Valstybės lygiu**	**Žemės ūkio ministerija**	**2023**	**2029**	**77 700**
	P47	**Palankių aplinkai ūkininkavimo metodų rėmimas**(2)	**Finansinės paskatos biodujų gamybai iš gyvulių, paukščių mėšlo bei kitų biologiškai skaidžių atliekų, degazuotojo substrato, tinkančio tręšimui, tokiu būdu mažinant neorganinių trąšų poreikį, gamybai.**	**Ekonominė**	**Žemės ūkio veiklos optimizavimas, Oro taršos mažinimo technologijų diegimas**	**Žemės ūkis**	**Valstybės lygiu**	**Žemės ūkio ministerija**	**2021**	**2029**	**12 000**
1.5. Sumažinti taršą smulkiosiomis kietosiomis dalelėmis (toliau – $KD_{2,5}$), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių 2.1. Apriboti taršą sunkiaisiais metalais (kadmiu (toliau – Cd), švinu (toliau – Pb), gyvsidabriu (toliau – Hg)), didžiausią	**P48** ~~P26~~	Visuomenės informuotumo didinimas apie namų ūkių (būstų) šildymą	Informacinės kampanijos teikiant informacinę medžiagą ir ekspertų konsultacijas gyventojams susipažinti su: - kietojo kuro ir atliekų deginimo poveikiu sveikatai; - kietojo kuro ir atliekų deginimo poveikiu aplinkai; - prievolėmis ir galimybėmis tinkamai eksploatuoti ir prižiūrėti šildymo katilus ir kaminus; - galimybėmis įsirengti ekonomiškai naudingas ir energiškai efektyvias būsto šildymo sistemas; - galimybėmis pagerinti pastato energetinį efektyvumą; **- patalpų vėdinimu, pelėsio susidarymu ir cheminių medžiagų poveikiu sveikatai;** **– energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonėmis ir sprendimais.**	Švietimas	Sąmoningesnis vartotojų elgesys, Perėjimas prie mažiau taršaus kuro, Įrenginių efektyvumo didinimas	Energijos tiekimas	Valstybės lygiu Vietos lygiu	~~Lietuvos Respublikos sveikatos~~ **Sveikatos** apsaugos ministerija, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos ~~(toliau – NVSC)~~, kitos Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos), Aplinkos ministerija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Energetikos ministerija, Savivaldybės	2020	**2029** ~~2030~~	-

dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių 2.2. Apriboti taršą patvariaisiais organiniais teršalais (benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu, dioksinais/furanais (toliau – PCDD/F), heksachlorbenzenu), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių 1.3. Sumažinti taršą NMLOJ, didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui naftos saugojimo ir transportavimo, namų ūkių sektoriuose	**P49** ~~P27~~	**Namų ūkiuose (būstuose) įrengtų šilumos gamybos įrenginių keitimas didinant energijos vartojimo efektyvumą bei atsinaujinančių energijos išteklių(AEI) naudojimą**[(2)] ~~Namų ūkiuose (būstuose) įrengtų kietojo kuro įrenginių modernizavimas ar keitimas~~	**Finansinės paskatos prie centralizuoto šilumos tikimo (CŠT) sistemos neprijungtų namų ūkiuose (būstuose) įrengtų šilumos gamybos įrenginių keitimui į efektyvesnius atsinaujinančios energijos išteklius naudojančius įrenginius. Iš viso numatoma pakeisti – 50.000 vnt. įrenginių iki 2030 m. (20 proc. efektyviais biokuro katilais, 80 proc. – šilumos siurbliais).** ~~Finansinės paskatos kietojo kuro katilų modernizavimui ar keitimui atsinaujinančios energijos išteklius naudojančiomis šildymo sistemomis namų ūkiuose (būstuose), atsižvelgiant į vietovės aplinkos oro užterštumo lygį~~	Ekonominė	Įrenginių efektyvumo didinimas, Perėjimas prie mažiau taršaus kuro	**Namų ūkis** ~~Energijos tiekimas~~	Valstybės lygiu Vietos lygiu	Energetikos ministerija~~,~~ ~~Aplinkos ministerija~~	2019	2029	**83 000** ~~50.000~~
	P50	**Energijos vartojimo efektyvumo didinimas pramonės mažose ir vidutinėse įmonėse (MVĮ)**	**Paskatos energijos vartojimo efektyvumui didinti, intensyvumui mažinti (sudarant sąlygas pramonės įmonėms investuoti į naujausios ir aplinkai palankios įrangos ir technologinių sprendimų pritaikymą gamybos procesuose (technologinių procesų infrastruktūros atnaujinimą).**	**Ekonominė**	**Įrenginių efektyvumo didinimas**	**Pramonės ir paslaugų**	**Valstybės lygiu** **Vietos lygiu**	**Ekonomikos ir inovacijų ministerija**	**2021**	**2027**	**100800**
	P51	**Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) diegimo skatinimas pramonės MVĮ**	**Paskatos AEI diegimui (sudarant sąlygas pramonės įmonėms investuoti į AEI naudojančių energijos gamybos pajėgumų įrenginius, naujų AEI efektyvesnio panaudojimo technologijų kūrimui ir diegimui pramonės įmonėse).**	**Ekonominė**	**Perėjimas prie mažiau taršios energijos (kuro)**	**Pramonės ir paslaugų**	**Valstybės lygiu** **Vietos lygiu**	**Ekonomikos ir inovacijų ministerija**	**2021**	**2027**	**20000**
	P52 ~~P28~~	Namų ūkių (būstų) jungimosi prie centralizuoto šilumos tiekimo (~~toliau –~~ CŠT) sistemos skatinimas	Finansinės paskatos namų ūkiams (būstams), kurie jungiasi prie CŠT sistemos Savivaldybių specialiuosiuose šilumos ūkio planuose numatytoje CŠT zonoje (diferencijuota vienkartinė negrąžinamoji subsidija jungimosi prie CŠT sistemos išlaidoms. ~~ir šildymo išlaidoms prisijungus prie CŠT sistemos dalinai kompensuoti~~)	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Paklausos valdymas/ mažinimas, Perėjimas prie mažiau taršaus kuro	Energijos vartojimas	Valstybės lygiu Vietos lygiu	Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija	2021	2029	20 000
	P53	**Kietojo kuro deginimo ribojimas centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) teritorijoje**	**Teisinėmis priemonėmis riboti deginti kietąjį kurą (akmens anglies, lignito, durpių) CŠT teritorijoje, išskyrus ūkio subjektus, kurie gamina šilumą CŠT sistemai.**	**Reguliavimo**	**Paklausos valdymas/ mažinimas, Perėjimas prie mažiau taršaus kuro**	**Energijos vartojimas**	**Valstybės lygiu** **Vietos lygiu**	**Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Savivaldybės**	**2029**	**2029**	**-**
	P54	**Mokestinių lengvatų mažinimas iškastiniam kurui ir nuoseklus akcizų tarifų didinimas gazoliams, akmens angliai, koksui, lignitui, akcizo nustatymas durpėms**	**Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimas siekiant:** **– 2023–2025 m. siaurinti iškastiniam kurui taikomų akcizų lengvatų apimtis arba jų atsisakyti, nuosekliai didinti gazoliams, akmens angliai, koksui ir lignitui taikomus akcizų tarifus;** **- nustatyti akcizus šildymui skirtoms durpėms ir nuosekliai juos didinti;** **- nuo 2025 m. (kai bus panaikinta ar susiaurinta dalis iškastiniam kurui taikomų akcizų lengvatų) į kai kuriems energiniams**	**Reguliavimo**	**Paklausos valdymas/ mažinimas, Perėjimas prie mažiau taršaus kuro**	**Energijos vartojimas, Transportas**	**Valstybės lygiu**	**Finansų ministerija, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija**	**2023**	**2029**	**-**

			produktams taikomus akcizų tarifus įtraukti CO_2 dedamąją, kuri būtų proporcinga kuro rūšies CO_2 išmetimui, priklausomai nuo kaloringumo. **- panaikinti akcizų lengvatas, taikomas I kartos biodegalams.**								
	~~P29~~ **P55**	Išmetamų į orą smulkiųjų kietųjų dalelių kiekio mažinimas naftos perdirbimo sektoriuje	Katalizinio krekingo įrenginio elektrostatinio filtro įrengimas naftos perdirbimo pramonėje	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Mažinimo technologijų diegimas	Pramonės procesai	Ūkio subjekto lygiu	Ūkio subjektai	2019	2020	-
	P56	**Gyvenamųjų individualių pastatų kurą deginančių įrenginių ir dūmtakių priežiūros ir kontrolės sistemos sukūrimas**	**Siekiant valdyti patalpų ir aplinkos (lauko) oro taršą, gerinti gaisrinę saugą, įvertinti vieningos nacionalinės gyvenamųjų individualių pastatų kurą deginančių įrenginių ir dūmtakių priežiūros ir kontrolės sistemos sukūrimo tikslingumą ir priimti sprendimus, reikalingus sistemai sukurti ir veikti:** **– atlikti priežiūros, kontrolės ir jų poveikio vertinimą (patalpų ir aplinkos (lauko) oro taršai, klimato kaitai mažinti ir valdyti, oro kokybei, žmonių sveikatai, gaisrinei saugai gerinti, energijos vartojimo efektyvumui) ir vieningos sistemos sukūrimo ir įdiegimo alternatyvų sąnaudų (kaštų) ir naudos analizę;** **– atsižvelgiant į sąnaudų (kaštų) ir naudos analizės išvadas, priimti sprendimą dėl vieningos sistemos kūrimo.**	**Reguliavimo, Tyrimai**	**Sąmoningesnis vartotojų elgesys, Taršos mažinimo technologijų diegimas**	**Namų ūkis**	**Valstybės lygiu**	**Aplinkos ministerija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Energetikos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos**	**2022** **2025**	**2024** **2025**	**50**
	P57	**Kietojo kuro (išskyrus biokurą) sudėties ir kokybės reikalavimų nustatymas**	**Siekiant prevenciniu būdu valdyti patalpų ir aplinkos (lauko) oro taršą, įvertinti kietojo kuro (išskyrus biokurą) sudėties ir kokybės reikalavimų nustatymo tikslingumą ir priimti sprendimus dėl jų nustatymo:** **– atlikti kietojo kuro (išskyrus biokurą) sudėties ir kokybės reikalavimų nustatymo poveikio vertinimą (patalpų ir aplinkos (lauko) oro taršai, klimato kaitai mažinti ir valdyti, oro kokybei ir žmonių sveikatai gerinti, energijos vartojimo efektyvumui);** **– atsižvelgiant į vertinimo išvadas, priimti sprendimą dėl reikalavimų įteisinimo.**	**Reguliavimo, Tyrimai**	**Sąmoningesnis vartotojų elgesys, Taršos mažinimo technologijų diegimas**	**Pramonės procesai, Energijos vartojimas, Namų ūkis**	**Valstybės lygiu**	**Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija**	**2022** **2025**	**2024** **2025**	–
	P58 ~~P30~~	Namų ūkių (būstų) šildymo įrenginių inventorizavimas(1)	Visuotinai inventorizuoti namų ūkių (būstų) šildymo įrenginius.	Tyrimai	Įrenginių efektyvumo didinimas	Energijos vartojimo	Valstybės lygiu	Savivaldybės, Lietuvos statistikos departamentas, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija	**2022** ~~2019~~	**2025** ~~2022~~	-
3.1. Padidinti išmetamų į aplinkos orą teršalų	**P59** ~~P31~~	Administracinių gebėjimų stiprinimas ir Nacionalinės į aplinkos orą	Didinti žmogiškuosius išteklius ir jų kompetencijas išmetamų į aplinkos teršalų apskaitos ir prognozių vykdymui taikant kuo didesnį detalumo lygį (TIER 2 metodą ar didesnį), kad būtų užtikrintas	Tyrimai, planavimas	Aplinkos oro taršos monitoringo	Visi sektoriai	Valstybės lygiu	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos ministerija	2020	**2029** ~~2030~~	1 400

apskaitos ir prognozių kokybę, patikimumą, išsamumą ir apskaitos ataskaitų viešinimą		išmetamo teršalų kiekio apskaitos vykdymas, taikant kuo didesnį detalumo lygį	tarptautinių ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalaujamas apskaitos tikslumas, išsamumas, skaidrumas, nuoseklumas, duomenų atsekamumas, ir sprendimų aplinkos oro taršai mažinti priėmimas apskaitos duomenų pagrindu.		gebėjimų stiprinimas						
	P60 ~~P32~~	Lietuvos oro taršos ataskaitų ir prognozių apžvalgų rengimas ir viešinimas	Kasmet parengti ir viešai paskelbti visuomenei ir suinteresuotoms institucijoms Lietuvos oro taršos apskaitos apžvalgas; kas dvejus metus parengti ir viešai paskelbti visuomenei ir suinteresuotoms institucijoms Lietuvos oro taršos prognozes.	Tyrimai, informavimas	Aplinkos oro taršos monitoringo rezultatų viešinimo tobulinimas	Visi sektoriai	Valstybės lygiu	Aplinkos apsaugos agentūra	2019	**2029** ~~2030~~	-
	P61 ~~P33~~	Mokslinių taikomųjų tyrimų, skirtų oro taršos apskaitai, mažinimui (valdymui), oro kokybės vertinimui, prognozavimui ir gerinimui, plėtojimas	Vykdyti mokslinius taikomuosius tyrimus, skirtus oro taršos ~~**tyrimų metodikų parengimui,**~~ apskaitai, mažinimui (valdymui), oro kokybės vertinimui, prognozavimui ir gerinimui: - **Buityje/namų ūkyje naudojamų produktų, turinčių sudėtyje NMLOJ, mažinimo tyrimai ir praktinių rekomendacijų parengimas;** - **Naftos perdirbimo ir kituose pramonės sektoriuose išsiskiriančių NMLOJ ir / ar kitų teršalų tyrimui, diferencijavimui, apskaitai ir taršos mažinimui skirtų metodų ir (ar) metodikų (praktinių rekomendacijų) parengimo poreikio įvertinimas ir, jei reikia, jų parengimas;** - **Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamų kietųjų dalelių ir kitų oro teršalų lygių taikymo Lietuvoje sąnaudų ir naudos analizė Lietuvos pozicijai parengti dėl Europos Komisijos pagal Nulinės taršos veiksmų planą numatytų peržiūrėti ES oro kokybės direktyvose nustatytų ribinių aplinkos oro užterštumo verčių;** - **Atlikti Lietuvos nacionalinių aplinkos oro užterštumo normų reglamentavimo, taikymo pagrįstumo, poreikio vertinimą, atsižvelgiant į ES ir kitose šalyse taikomą praktiką, pateikti rekomendacijas dėl reglamentavimo tobulinimo.**	Tyrimai	Tarpsektoriniai tyrimai	Visi sektoriai	Valstybės lygiu	Mokslo ir studijų institucijos, Lietuvos mokslo taryba Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, **Aplinkos ministerija**	2020	**2029** ~~2030~~	~~300~~ **500**
3.2. Stiprinti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai ir ekosistemoms stebėsenos vykdymą ir jos vertinimo rezultatų viešinimą	**P62** ~~P34~~	Aplinkos oro taršos poveikio ekosistemoms **stebėsenos (**monitoringo**)** stiprinimas	Plėtoti aplinkos oro taršos poveikio ekosistemoms stebėseną pagal 1979 m. Tolimųjų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Tarptautinių bendradarbiavimo programas (ICP), ją vykdyti, vertinti stebėsenos rezultatus ir juos viešai skelbti, didinti visuomenės informuotumą.	Tyrimai, planavimas	Aplinkos oro taršos monitoringo gebėjimų stiprinimas	Visi sektoriai	Valstybės lygiu	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos ministerija, Mokslo ir studijų institucijos, Valstybinė miškų tarnyba, Lietuvos geologijos tarnyba prie ~~AM~~ **Aplinkos ministerijos**, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie ~~AM~~ **Aplinkos ministerijos**	2020	**2029** ~~2030~~	1 500

	P63 ~~P35~~	Aplinkos oro taršos poveikio sveikatai vertinimo stiprinimas	Įsisavinti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai vertinimo metodą, parengti ir suinteresuotoms institucijoms pateikti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai preliminarius vertinimo rezultatus, parengti ir paviešinti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai vertinimo rezultatus, didinti visuomenės informuotumą apie jų sveikatai daromą oro taršos poveikį.	Tyrimai, planavimas, informavi-mas	Aplinkos oro taršos poveikio vertinimo tobulinimas	Visi sektoriai	Valstybės lygiu Vietos lygiu	~~NVSC~~, **Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos,** Sveikatos apsaugos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Savivaldybės	2019	**2029** ~~2030~~	445
	P64	**Visuomenės informuotumo apie aplinkos oro užterštumo neigiamą poveikį visuomenės sveikatai didinimas**	**Aplinkos oro užterštumo poveikio visuomenės sveikatai informuotumo didinimas dėl transporto, energetikos, pramonės, sandėliavimo ar kitos veiklos keliamos oro taršos, įvertinus visuomenės poreikį įgyti naujų žinių. Didinti visuomenės motyvaciją elgtis atsakingai, tausojant aplinką.**	**Tyrimai, planavimas, informavimas 2021m**	**Aplinkos oro taršos poveikio vertinimo tobulinimas**	**Visi sektoriai**	**Valstybės lygiu** **Vietos lygiu**	**Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos**	**2022 (kasmet)**	**2029 (kasmet)**	–

(1) Priemonė numatyta Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane, patvirtintame LR Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“; įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant įvertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui.

(2) Priemonė numatyta LR Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021-2030 m.; įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant įvertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui.

~~(23)~~ Priemonė numatyta Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programoje, patvirtintoje LR Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos patvirtinimo“; įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant vertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui.

~~(34) Lietuvos Respublikos tręšiamųjų produktų įstatymas (2019 m. sausio 11 d. įstatymo Nr. XIII-1927 redakcija). Priemonė įtraukta į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 2 priedą siekiant vertinti jos poveikį oro taršos sumažėjimui.~~

* Galimi finansavimo šaltiniai: Klimato kaitos programa, Europos Sąjungos struktūriniai ir investiciniai fondai, valstybės biudžeto ir kitos teisėtai gautos lėšos.

_____